

El darrer freu

- El vent, el vent llagotejà ma nau feliç,
el vent que mesurava de banda a banda el freu.
¿Quin amor aquell dia domà l'ímpetu greu
del vent, que sobre el mar obrís un calladís
d'ones blaves, per on volés ma nau feliç? 5
- Com a un fat que somriu t'abandoní ma fe,
oh vent! I m'asseguí sota el velam inflat.
Tot d'una, com un vel amb què es cobrís el fat,
Va entenebrir-me un son profund com el no-re;
De mi només vetllava, nua i ardent, ma fe. 10
- I, per ventura, al llarg de l'onejant camí
l'abís guaitava sota cada alegre esqueixai;
s'esbatia l'ocell, com un pols de l'espai;
i el núvol gras, com altra nau feliç damunt mi,
vogava: un mateix vent ens dava a tots camí. 15
- Jo dormia... No fores per mi, joia vivent,
no sotjàreu per mi, ulls foscos de la mort!
Em deixondí la mansa felicitat d'un port;
i hi vaig bastir ma casa de cara al vent, al vent!
...Son del freu, tu ets ara ma llibertat vivent. 20

(1918) *Estances, Llibre primer*

Aquest poema es basa en un episodi de l'*Odissea* d'Homer, obra que Riba traïa en aquells anys; en concret es tracta del darrer viatge que va fer Ulisses, des de l'illa de la princesa Nausica fins a Ítaca, la seva pàtria. Ulisses, l'heroi de la vigilància, sempre a l'aguait dels perills, amatent a totes les dificultats que li sorgien al davant, més despert que els altres homes, realitza, tanmateix, adormit aquest darrer viatge que el retorna a la seva terra. L'heroi s'ajeu al pont del vaixell i, tot endormiscant-se, es deixa portar pel vent, abandonant-s'hi com una força superior, com si una fe en alguna cosa el guiés en el seu viatge. Les ones que s'esqueixen contra la nau i els ocells i els núvols del cel que l'acompanyen reflecteixen la calma d'aquest darrer freu, d'aquest darrer pas (o calladís) pel mar. Fins que es despertarà ja arribat a terra; i hi construirà la seva casa de cara al vent, aquest vent que l'ha retornat a la pàtria.